

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 23 päivänä joulukuuta 2020

1070/2020

Laki kuntarakennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuntarakennelain (1698/2009) 8 §:n 1 momentin 10 kohta, sellaisena kuin se on laissa 478/2013, sekä

lisätään 8 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 478/2013, uusi 11 kohta, lakiin siitä lailla 479/2013 kumotun 9 luvun tilalle uusi 9 luku, 56 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1120/2018, uusi 6 momentti ja lakiin siitä lailla 479/2013 kumotun 59 §:n tilalle uusi 59 § seuraavasti:

8 §

Yhdistymissopimus

Kunnat tekevät kuntien yhdistymisestä yhdistymissopimuksen, jossa on sovittava ainakin:

- — — — —
- 10) asukkaiden vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksien sekä lähidemokratian toteuttamisen keinoista uudessa kunnassa;
 - 11) periaatteista, joiden mukaan 41 §:ssä tarkoitettu yhdistymisavustus käytetään.
- — — — —

9 luku

Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki

41 §

Yhdistymisavustus

Kuntien yhdistyessä syntyvälle uudelle kunnalle voidaan valtion talousarvion rajoissa maksaa harkinnanvaraista yhdistymisavustusta.

Valtioneuvosto päättää harkinnanvaraisen yhdistymisavustuksen myöntämisestä kuntajaon muuttamista koskevan päätöksen yhteydessä. Edellä 6 §:ssä tarkoitettussa kuntien yhteisessä esityksessä tulee tehdä esitys avustuksen määrästä ja myöntämisestä.

42 §

Yhdistymisavustuksen maksaminen ja käyttäminen

Yhdistymisavustus maksetaan yhtenä eränä sen vuoden aikana, kun yhdistyminen tulee voimaan.

Yhdistymisavustus tulee käyttää välttämättömiin kuntien yhdistymisen kustannuksiin, uuden kunnan palvelujärjestelmän kehittämiseen ja palvelujen tuottavuuden parantamiseen tai uuden kunnan talouden vahvistamiseen. Yhdistymisavustuksen maksamista seuraavan vuoden loppuun mennessä kunnan tulee toimittaa ministeriölle tilintarkastajan lausunon sisältävä selvitys yhdistymisavustuksen käytöstä. Yhdistymisavustuksen takaisinperintään sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001).

Ministeriö maksaa yhdistymisavustuksen kesäkuun loppuun mennessä. Jos avustusta saa useampi kuin yksi kunta, avustus jaetaan kuntien kesken kuhunkin kuntaan siirtyvien asukasmäärän mukaisessa suhteessa. Kunnan asukasmääränä käytetään väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 80 §:n 6 momentin mukaista kunnan asukasmäärää kuntajaon muutoksen voimaantulo vuotta edeltävän vuoden alussa.

43 §

Yhdistymisavustuksen suuruus

Yhdistymisavustusta voidaan maksaa vähintään 500 000 euroa, jos yhdistymisessä on mukana kaksi kuntaa. Jos yhdistymisessä on mukana enemmän kuin kaksi kuntaa, yhdistymisavustusta voidaan maksaa vähintään 1 000 000 euroa. Mikäli yhdistymisiä olisi syntymässä niin monta, että kaikille yhdistymisille ei voitaisi maksaa 500 000 euron tai 1 000 000 euron vähimmäismäärää, etusijalle asetetaan useamman kuin kahden kunnan yhdistymiset.

44 §

Valtionosuuksien vähenemistä koskeva korvaus

Jos kuntien yhdistyminen vähentää uuden kunnan valtionosuuksia verrattuna yhdistyvien kuntien yhteenlaskettuihin valtionosuuksiin, ministeriö myöntää uudelle kunnalle vähennyksen johdosta kuntien yhdistymisen voimaantulovuotena ja sitä seuraavina kolmena vuotena korvausta valtionosuuksien vähenemisestä.

Vuotuinen korvauksen määrä saadaan vertaamalla uudelle kunnalle kuntien yhdistymisen voimaantulovuodelle maksettavia valtionosuuksia ja kotikuntakorvauksia niihin vastaaviin valtionosuuksiin ja kotikuntakorvauksiin, jotka yhdistyville kunnille olisi maksettu yhdistymisen voimaantulovuonna, jos kunnat eivät olisi yhdistyneet. Korvausta laskettaessa otetaan huomioon verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus sekä käyttökustannuksiin myönnettävä valtionosuus ja muu sellainen rahoitus, joista säädetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa (1704/2009).

Jos korvausta saa useampi kuin yksi kunta, korvaus jaetaan kuntien kesken kuhunkin kuntaan siirtyvien asukkaiden määrän mukaisessa suhteessa. Kunkin kunnan osuus laskeaan euromäärästä, joka kunnalle olisi maksettu korvauksena, jos lakkaava kunta olisi liitetty kokonaan asianomaiseen kuntaan. Kunnan asukasmääränä käytetään väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain 80 §:n 6 momentin mukaista kunnan asukasmäärää kuntajaon muutoksen voimaantulovuotta edeltäneen vuoden alussa.

Ministeriö maksaa korvaukset kunkin vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

1070/2020

56 a §

Harkinnanvarainen yhdistymisavustus vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan yhdistymiseen

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa tarkoitettujen valtionosuuk-
sien vähenemisen korvaamiseen sovelletaan 44 §:ää.

59 §

Yhdistymisavustusten rahoitus

Edellä 41 §:ssä tarkoitettujen yhdistymisavustusten yhteismäärää vastaava euromäärä vähennetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaisesta val-
tionosuudesta. Valtionosuuden vähennys on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri.
Jos yhdistymisavustukseen varattua euromäärää ei kokonaisuudessaan käytetä varainhoi-
tovuoden aikana, jäljelle jäänyt osa palautetaan kunnille asukasta kohden yhtä suurena
osuutena varainhoitovuotta seuraavan vuoden aikana.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021.

Helsingissä 17.12.2020

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Kuntaministeri Sirpa Paatero